

SŁOWO

WILNO, Piątek 28 grudnia 1928 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 243, administracji 228, drukarni 262.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena pojedynczego Nr. 20 gr.

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.
Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczania ogłoszeń.

BARANOWICZE — ul. Szeptycykiego — A. Łaszuk
BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
BRASŁAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
DABROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZY — Bufet kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
IWIEŃCIE — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

PRZEDSTAWICIELSTWA

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jazwińskiego.
NOWOGRODEK — Kioski St. Michalskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółd. „Nauca”.
PIŃSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
STOLCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
WILEJKA POW. — ul. Mickiewicza 24 F. Juczevska.
WARSZAWA — T-wo Książ. Kol. „Ruch”.
WÓLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: Wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 30 gr. Za tekstem 10 groszy. Kronika reklamowa lub nadesłane 40 gr. W numerach świątecznych oraz w prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

„Komitet Polski na Litwie”

O mającym powstać na Litwie kowieńskim powstaniu ogólnie polskiej reprezentacji donoszą z Kowna co następuje:

17 listopada r. b. odbyło się w Kownie za pozwoleniem władz zebranie przedstawicieli polskich organizacji ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, na którym było reprezentowanych około trzydziestu stowarzyszeń przez 51 przedstawicieli.

Po otwarciu zebrania i obiorze prezydium p. J. Fiszer wygłosił odczyt: „O istocie i zadaniach wszelkiego rodzaju kooperatywu”.

W związku z powyższym odczytem wywodzi się następnie wypracowana dyskusja w sprawie wprowadzenia zasad kooperacji we wzajemnych stosunkach organizacji naszych między sobą.

W toku rozpraw wypłynęło życzenie utworzenia organu, któryby wobec braku innego przedstawicielstwa ogółu polskiego mógł reprezentować narazie jego potrzeby wobec władz państwowych jak i własnego społeczeństwa.

W myśli powyższego zebranie jednogłośnie przyjęło wniosek przewodniczącego p. B. Lutyka o potrzebie powołania natychmiast komitetu organizacyjnego, któryby opracował i uzyskał u władz odnośnych zalegalizowanie statutu „Komitetu polskiego na Litwie”. Jednocześnie przyjęło jednogłośnie wniosek p. K. Okulicza o dyrektywach dla mającego się utworzyć komitetu organizacyjnego.

Dyrektywy te brzmią następująco:

- 1) Komitet organizacyjny ma za zadanie opracowanie i zalegalizowanie u odnośnych władz statutu „Komitetu polskiego na Litwie”.

- 2) Komitet polski na Litwie ma: a) reprezentować i bronić całokształtu spraw ekonomicznych i kulturalnych Polaków obywateli państwa litewskiego, b) koordynować pracę polskich organizacji ekonomicznych, społecznych i kulturalnych, c) kontrolować działalność zrzeszonych stowarzyszeń, d) mieć arbitraż między nimi.
- 3) Komitet organizacyjny powinien wyłonić z siebie prezydium z 7 osób.
- 4) Komitet organizacyjny ma prawo kooptacji.

Następnie zebranie przystąpiło do obioru członków komitetu organizacyjnego drogą głosowania tajnego.

Zostali doń wybrani: ks. kan. Bronisław Laus, pp. Wiktor Budziński, Kazimierz Janczewski, Konstanty Plater-Zyberk, Eugeniusz Romer, Bolesław Lutyk, Konstanty Okulicz, Zygmunt Szwojnicki, Włodzimierz Snarski, Kazimierz Narkiewicz, Marjan Babianiski, Zygmunt Staniewicz, Stanisław Brzozowski, Zygmunt Kossakowski, Bohdan Paszkiewicz, Hektor Komorowski, Tadeusz Zenowicz, Julian Urniaż, Antoni Szatyński, Jan Fiszer i Witold Syrunowicz, przyczem jeszcze jako doradca prawny został kooptowany p. Henryk Charmański.

Z pomiędzy zaś obranych członków komitetu organizacyjnego do jego prezydium powołano pp. Wiktora Budzińskiego, Kazimierza Janczewskiego, Bolesława Lutyka, Konstantego Okulicza, Konstantego Platera-Zyberka, Eugeniusza Romera i Włodzimierza Snarskiego.

Po dokonaniu wszystkich tych wyborów zebranie zostało zamknięte.

Minister Stresemann o ewakuacji Nadrenji.

BERLIN, 27.XII. PAT. Biuro Wolfa komunikuje: Minister spraw zagr. Stresemann przedstawił w wywiadzie prawo Niemiec do żądania ewakuacji Nadrenji, W przeciwstawieniu do niedawnych wywodów Chamberlaina w Izbie Gmin, minister Stresemann podkreślił, że według rozumienia rządu Rzeszy, art. 431 traktatu wersalskiego głosi, że opróżnienie Nadrenji nastąpi, gdy Niemcy wypełnią zobowiązania, nie zaś dopiero wtedy, gdy uiszczą się z wypłaty całego długu reparacyjnego, albowiem przytem drugim pojmowaniu art. 431 nie miałyby sensu. My wszyscy mamy nadzieję — mówił minister — że wkrótce zbierająca się komisja rzeczoznawców doprowadzi do ostatecznego uregulowania kwestji reparacyjnej, ale nawet w wypadku niepowodzenia różnych narad tej komisji, daleko poza rok 1935 sięgające postanowienia planu Dawesa już same przez się muszą być uważane za wystarczające do tego, aby w nich widzieć wypełnienie warunków, przewidzianych w art. 431.

Zamach polityczny w Belgradzie

WIENIEŃ. 27.12. (PAT). Dzienniki tutejsze donoszą z Białogrodu, że w kawiarni Corso w Zagrzebiu dokonany został w wieczór wigilijny zamach na agenta białogrodzkiej policji Alfreda Grauera. Grauer został ciężko ranny, sprawca zaś wskutek ogólnego popłochu zdolał uciec. Rany, jakie otrzymał Grauer, nie są jednak śmiertelne. Policja białogrodzka przedsięwzięła liczne aresztowania w kołach chorwackiego zwiazku m. d. c. Nikt nie wątpi o politycznym charakterze zamachu. Grauer pilnował w swoim czasie z polecenia policji białogrodzkiej, Radicza, podczas jego pobytu w Wiedniu i Londynie.

Demobilizacja wojsk paragwajskich

WIENIEŃ. 27.XII. Dzienniki donoszą z Waszyngtonu, że rząd paragwajski zarządził obecnie demobilizację wojsk, zgromadzonych przeciwko Boliwii. Niebezpieczeństwo wojny między Paragwajem a Boliwią uważa się za zażegnane.

Pomyślnie wieści z Kabulu

WIENIEŃ. 27.XII. PAT. Jak donosi prasa z Londynu, według ostatnich wiadomości z Afganistanu, sytuacja przedstawia się pomyślnie. Wiadomości o rzekomej ucieczce rodziny królewskiej nie potwierdziły się. Powstańcy zostali wyparci z okolic Kabulu o 65 km. na północ.

Pożar niszczy pałac w Siarach

GORLICE. 27.12. (PAT). W pierwszy dzień Bożego Narodzenia spłonął doszczętnie pałac b. ministra i senatora Długosza w Siarach pod Gorlicami. Pożar wybuchł z nieznanego przyczyn o godz. 1 po poł. w obecności właściciela i jego rodziny. Część urządzeń zostało uratować. Reszta padła pastwą płomieni. Kilka strażaków zostało rannych. Zgiszcząca palacu płoną dotychczas.

Nowy poseł sowiecki w Kownie

PRAGA. 27.XII. Pat. Antonow-Owsienko, dotychczasowy przewodniczący misji sowieckiej w Pradze, mianowany obecnie posłem w Kownie, opuścił wczoraj Pragę. P. Owsienko wyjechał do Berlina, gdzie spotka się z komisarzem Czicerinem, poczem odjedzie do Moskwy.

Bezrobocie w Anglii

LONDYN. 27.XII. Pat. W dniu 17 grudnia liczba bezrobotnych w Anglii wynosiła 1.271.100 osób.

Król Jerzy wraca do zdrowia

LONDYN. 27.XII. Pat. W stanie zdrowia króla następuje dalsza coraz wyraźniejsza poprawa.

Minister Titulescu kandydatem na nagrodę Nobla

BUKARESZT. 27.12. (PAT). Rada wydziału prawnego uniwersytetu bukaresztańskiego przedstawiła kandydaturę ministra Titulescu, który jest profesorem tegoż wydziału do nagrody pokojowej Nobla na rok 1929.

Wielkie nadużycia w litewskim sztabie generalnym

Z Kowna donoszą, iż w oddziale budowlanym litewskiego sztabu generalnego wykryto wielkie nadużycia. Szefa oddziału budowlanego sztabu pułkownika Brenera, naczelnego inżyniera Pralgauskasa oraz 4-ech oficerów aresztowano. Nadużycia które miały być dokonywane przez 6 lat na 6 milionów litów.

Obrady synodu diecezji chełmińskiej

TORUŃ. 27. XII. PAT. Dnia 27 bm. rozpoczął się w Pelplinie, pod przewodnictwem ks. biskupa dr. Stanisława Okoniewskiego synod diecezji chełmińskiej, w którym bierze udział 100 kilkunastu księży tejże diecezji.

„Zwiewda” o kowieńsko-niemieckim traktacie handlowym

Z Mińska donoszą: urzędowy organ sowiecki w Mińsku „Zwiewda” zamieszcza artykuł poświęcony litewsko-niemieckiemu traktatowi handlowemu. „Zwiewda” stwierdza że traktat ten dla Litwy jest fatalny oddaje Litwę całkowicie w zależność ekonomiczną od Niemiec i kompletną hegemonię niemiecką. Autor artykułu tłumaczy, iż traktat zawarty został skutkiem tajnego porozumienia mocą którego Niemcy bronić będą sprawy litewskiej w sporze z Polską na forum Ligi Narodów, za co otrzymają daleko idące koncesje. Niemcy w ten sposób wiąza Litwę ściśle z Prusami Wschodnimi i z czasem zamierzają uczynić z Litwy swoją kolonię.

Bucharin w nielascie

BERLIN. 27.12. (PAT). Organ tak zwanych lewych komunistów niemieckich donosi z Moskwy że przewodniczący prezydium Kominternu Bucharin został odsunięty od władzy w formie wysłania go na bezterminowy urlop. Jednocześnie, jak donosi tenże organ, nestorka ruchu socjalistycznego, a później komunistycznego w Niemczech Zetkin, bawiąc obecnie w Moskwie wystąpiła z ostrym oskarżeniem i zdecydowaną opozycją przeciwko Kominternowi.

Sowieckie władze stawiać jej miały pewne trudności w wyjeździe do Niemiec tak że przywódczyni ongiś ruchu komunistycznego musiała zagrozić władzom sowieckim że zwróci się o interwencję i opiekę do konsula niemieckiego w Moskwie. Klara Zetkin powróciła ma do Berlina w dniach najbliższych, a po Nowym Roku ma wystąpić publicznie na zgromadzeniach berlińskich.

Trocki przewieziony na południe Rosji

Z polecenia Stalina Trockiego został Sowiecie. W kołach partyjnych sowieckich uważają zarządzenia Stalina za do jednej z najpiękniejszych mię prób zbliżenia się do Trockiego.

Zestawienie głosów prasy o dym. min. Meysztowicza

Zrobmy zestawienie z informacji, które się ukazały o ustąpieniu p. Meysztowicza na łamach prasy polskiej, aby na podstawie tych informacji dojść do konkretniejszych wniosków.

„Głos Prawdy” i „Kurjer Poranny” podają prawie jednoznacznie wzmianki o dymisji pana Meysztowicza.

Pan Minister Meysztowicz już od dłuższego czasu nosił się z myślą ustąpienia, a to ze względu na zły stan swojego zdrowia. Nieobecność ministra Meysztowicza na ostatnim plenarnym posiedzeniu Sejmu, wywołana była jak się dowiadujemy złym stanem jego zdrowia.

Powysze wzmianki wywołały obawy wśród przyjaciół pana Meysztowicza. Możemy ich uspokoić. P. Meysztowicz spotkał się w Wilnie. Jest zdrow i pełen energii. Szukamy więc innych powodów jego dymisji.

„Epoka” pisze:

„Pan minister Meysztowicz czuł się nieswojo w gabinecie, który przagnął utrzymać jak najblizszy kontakt z ciałami ustawodawczymi Rzeczypospolitej”. Ten wzgląd nie wydaje się nam przekonującym. Czyżby na nie wskazywała nieobecność p. Meysztowicza na ostatnim „obstrukcyjnym” posiedzeniu Sejmu?

„Głos Prawdy” i „Kurjer Poranny” piszą:

„Pogłoski o ustąpieniu ministra Meysztowicza zaczęły krążyć po posiedzeniu komisji, na której rozpatrywano budżet ministerstwa Sprawiedliwości”.

O przebiegu tej komisji mamy ściśle referencje. Rzeczowe i spokojne odpowiedzi pana Meysztowicza nie wywołały żadnych zgryźliwych propozycji demonstracyjnego skreślenia mu jednego złotego z uposażenia odrzuconą została znaczna większość głosów. Nie wydaje się też prawdopodobnym, w obecnym Rządzie, ażeby stosunek komisji budżetowej do ministra mógł wpłynąć na jego dymisję.

„Epoka” pisze:

„W najbliższym czasie przystępuje Sejm do rewizji konstytucji. Koncepcje Pana Cara, odrzućmy tu będą wielką rolę”.

Jest to cenna rewelacja. Rozumieć jednak, że koncepcje pana Cara, nie mogły spowodować dymisji pana Meysztowicza, bo nie słyszeliśmy, ażeby kwestja zmiany konstytucji już rozstrzygnięta została w sferach rządowych.

„Kurjer Wileński” pisze:

„Pan Minister Meysztowicz poniósł w ostatnich czasach parę dotkliwych porażek. Długotrwały spór z ministrem Staniewiczem o treść ustawy o czynownikach, zakończył się wbrew jego intencji”.

Wydać się jednak, że jeżeli w tej sprawie mogły zająć jakieś nieporozumienia pomiędzy panem Meysztowiczem, a premierem Bartlem, to nie co do treści ustawy, której projekt był uzgodniony w rządzie, ale co do taktyki parlamentarnej. Na komisji budżetowej, w odpowiedzi na interpelację koła żydowskiego, powiedział istotnie p. Meysztowicz, że stał i stoi za projektem rządowym ale nie był autorem poprawek wniesionych do Sejmu przez pana premiera Bartla.

„Epoka” pisze:

„Zmiana miała nastąpić w chwili, kiedy na resort ministerstwa sprawiedliwości spadają nadopowiadzialne zadania i obowiązki. Za parę dni wchodzi w życie prawo o ustroju sądów powszechnych”. „Głos Prawdy” i „Kurjer Poranny” piszą: „powszechną uwagę zwracała nieobecność ministra Meysztowicza na ostatnim posiedzeniu Sejmu chociaż porządek dzienny obejmował wniosek o odruceniu wejścia w życie dekretu o ustroju sądownictwa”.

i dalej:

„narazie niewyjaśniona została jeszcze sprawa przenoszenia sądów wojskowych do sądów cywilnych”.

Trzeba pamiętać, że w roku zeszłym, w czasie debaty budżetowej w Sejmie p. Meysztowicz bronił prawa o ustroju sądowym i mówiąc o artykułach o zawieszeniu nieusuwalności sędziowskiej zastrzegł się, że wszystko zależy od wykonania tych artykułów.

„Kurjer Wileński” pisze: „Nie bez wpływu na przyjęcie dymisji musiał być konflikt pana Meysztowicza z ministrem spraw Wewnętrznych na tle słusznych i niezbędnych zamierzeń politycznych tego ostatniego dotyczących naszego terenu”.

i dalej:

„W stosunku do wielu ważnych problemów polskiej polityki państwowej zwłaszcza wewnetrznej, staliśmy z p. Meysztowiczem na 2-ech przeciwnych biegunach i t.d.”.

„Dzień Polski” pisze:

„Pan minister Meysztowicz zgłaszał swą dymisję parokrotnie ze względu na zagadnienia innych niż interesy społeczne. Ostatnio zgłosił swą dymisję, o ile wiadomo, w związku z kwestją planowości mniejszościowej polityki gabinetu, a w szczególności w związku ze sprawami związanymi z ruchem białoruskim”.

Trzeba z tego wnioskować, że sprawa Hromady i jej spadkobierców odegrała poważną rolę w dymisji p. Meysztowicza.

27. XII. 28.

Dalszy wzrost kruszcu i de-wiz w Banku Polskim

Bilans Banku Polskiego za drugą dekadę grudnia r. b. wykazuje zapas złota 607,9 mil. zł. Pieniądze i należności zagraniczne wzrosły o 7,4 mil. zł. do sumy 712,6 mil. zł. Portfel wekslowy wzrósł o 17,6 mil. zł. (624 mil. zł.). Pożyczki zabezpieczone zastawami wzrosły o 1 mil. zł. (84,8 mil. zł.).

Odnaczenie posła Charwarta

Posel Rzeczypospolitej w Helsinku minister Charwart został dn. 26 b. m. przez francuskiego ministra pełnomocnego udekorowany komandorją legji honorowej. (Pat).

Zmiany w M. S. Z.

W związku z mającą nastąpić nominacją dyrektora departamentu konsularnego p. Babińskiego na posła w Belgradzie, rozważana jest sprawa obsadzenia tego stanowiska. Dyrektorem departamentu konsularnego mianowany ma być poseł polski na Łotwie p. Łukaszewicz.

Uroczystość X-lecie oswobodzenia Wielkopolski

POZNAN, 27. XII. PAT. W dniu dzisiejszym święta Wielkopolska 10-lecie swego oswobodzenia. Rano odbyło się w kościele farnym nabożeństwo, celebrowane w obecności J. Em. ks. prymasa Hłonda przez ks. prałata Stychla. W nabożeństwie uczestniczyli przedstawiciele władz miejscowych z wojewodą poznańskim Dunin-Borkowskim, reprezentującym protektora dzisiejszej uroczystości Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, konsulowie francuski i czechosłowacki, delegacje związków powstańców i przysposobienia wojskowego ze sztandarami oraz tłumy publiczności. Wkrótce potem odprawiona została msza polowa na placu Wolności. Jako przedstawiciel Pana Marszałka Piłsudskiego również protektora dzisiejszej uroczystości przybył dowódca OK. gen. Dzierżanowski, w otoczeniu grona wyższych oficerów, dalej stawili się liczni przedstawiciele Federacji Związków Obrońców Ojczyzny z jej prezesem gen. R. Romanem Góreckim delegacją miasta Lwowa i Związku Obrońców Lwowa itd.

Po uroczystym raporcie powstańców, złożonym przed generacją, udan się przez gmach hotelu Bazar, skąd przed 10 laty padło hasło powstania wielkopolskiego. Na narożniku hotelu wmurowano tablicę pamiątkową ku czci Ignacego Paderewskiego. Następnie odbyło się odsłonięcie i poświęcenie tablicy ku czci pierwszych powstańców, poległych w czasie oswobodzenia Poznania. Z kolei odbyła się defilada. O godz. 6 wieczorem w przepelnionej auli uniwersytetu rozpoczęła się uroczysta akademja, którą zagał prezydent miasta Ratajski, kończąc swe przemówienie okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej i Pana Prezydenta Mościckiego. W dalszym ciągu akademji, przedstawiciel Związku Obrońców Lwowa płk. Baczyński wręczył krzyże Obrony Lwowa szeregowi powstańców wielkopolskich oraz magistratowi m. Poznania na ręce prezydenta Ratajskiego. Wieczorem we wszystkich teatrach poznańskich odbyły się uroczyste przedstawienia.

W. T.

Zmiany personalne w sądownictwie

Wobec wejścia w życie z dniem 1-go stycznia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o sądownictwie powszechnem nastąpić ma szereg zmian osobowych w magistraturze sądowej. W kołach sądowych mówią poważnie o ustąpieniu prezesa Sądu Najwyższego p. Seydy i o mianowaniu na jego miejsce dotychczasowego prezesa Sądu Apelacyjnego p. Supińskiego.

Na zimowe wieczory i święta
piękne, ciekawe i tanie książki:
Urodzony Jan Deborog, poemat
Wł. Syrokomli z obrazkami Andriolego. Okładkę ozdobił prof. F. Ruszczyk.
— gr. 80.

Najpiękniejsza polska okładka
A. J. Glińskiego. Obraz
J. Hoppena. Zł. 1.
Gawędy i ośenki Wł. Syrokomli
z rysunka J. Hoppena. Zł. 1.—

Ci ccc
placą na pocztę na rachunek Z
unta Nagrodzkiego w P.
K. Nr. 8.224 Zł. 3 i nadesła swój
aa. Otrzymają wszystkie 3 książeczki.
Znajdą więcej dopłaty za przesyłkę pocztową.

Ci zaś, którzy znajdują więcej amatorów pięknych czytanek i wpłacają pocztę należność od razu za 10 książeczek (po kilka każdej) nie tylko nie poniosą żadnych kosztów przesyłki lecz jeszcze otrzymają jedenastą książeczkę bezpłatnie.

Adres wydawcy:
ZYGMUNT NAGRODZKI
Wilno, ul. Zawalna Nr. 11-a.
Skład maszyn rolniczych. 8-5689.

UŻYWAJ GRANULKI!!
RUSSYANA!!

KASZLU
DUSZNOŚCI CHRYPKI
FABRYKA CIEKAWOSTEK
FABRYCZNA — AP. KOWALSKI — WARSZAWA

Biblioteka

A. G. SYRKINA, Wieka 14.
Książki w jęz. polskim, rosyjskim, francuskim, angielskim i niemieckim.
Wszystkie nowości.

KARTOFLE

w każdej ilości sprzedaje „Rolnik Wileński” Kalwaryjska 11 m. 3 tel. 147, w składach: Pacific Rossa i Sklep Kalwaryjska 6.

Perlmuttera Ultramarina

jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny i celów malarskich. Odnaczona na wyśatach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami

Biura Fabryki Ch. Perlmuttera, Lwów, Stoneczna 20.

Wszędzie do nabycia.

BAL MORSKI

pod protektoratem Pana Ministra Przemysłu i Handlu

inż. Eugenjusza Kwiatkowskiego

Honorowego Członka Ligi Morskiej i Recznej

odbędzie się

dnia 5 stycznia

1929 r.

w Salonach Oficerskiego Kasyna

Garnizonowego w Wilnie ul.

Ad. Mickiewicza Nr. 13.

ECHA KRAJOWE

— O nauce religii rzymsko-katolickiej. Poniziej umieszczamy list otrzymany od p. Inspektora szkolnego o Powiatu Baranowickim, wyrażający sprzeciw wobec katolickiej w Mołczadzi poruszonej przez naszego korespondenta z Mołczadzi. (Przyp. Redakcji).

Twierdzenie p. Miejscego, że zmniejszenie o 50 proc. ilość godzin nauki religii rzymsko katolickiej w szkołach powszechnych jest niezgodne z rzeczywistością. Godziny nauki religii zarówno katolickiej jak i innych wyznań wyznaczylem ściśle według okólnika M. W. i O. P. z dnia 5 stycznia 1927 r. Nr. 148 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 r. 1927) i wyjaśnienia Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego z dnia 18-10 b. r. Nr. 1—37831—28. Być może, że w niektórych szkołach nastąpiła zmiana w porównaniu z tem, co było podczas czasowych zastępstw na stanowisku Inspektora Szkolnego powiatu baranowickiego. Obowiązującymi są dla mnie zarządzenia władz, a nie to, co było.

Co się tyczy Mołczadzi wyznaczylem 4 godziny nauki religii rzymsko katolickiej dla dzieci (zacytowany okólnik Min. W. R. i O. P. mówi, że jeżeli liczba dzieci jest znacząca, to należy tworzyć grupy, liczące w zasadzie nie więcej niż 40 dzieci i dla każdej grupy przeznaczyć po 2 godz. nauki religii w tygodniu). Na tej podstawie dla szkoły w Mickiewiczu 22 dzieci wyznaczylem 2 godziny nauki religii rzymsko katolickiej tygodniowo, jednakże i ta liczba nie jest wykorzystana, gdyż ks. Weckiewicz Stanisław z Mołczadzi był w tej szkole w okresie czasu od 1 września 1928 r. do 13 grudnia tegoż roku pięć razy, a winien mieć w tym czasie 30 lekcji (15 tygodni po dwie lekcje).

Pisma, które umieszczyć przedruk korespondencji, proszę o umieszczenie niniejszego sprostowania.

BARANOWICZE.

— Pożar Domu Kolejowego. W dniu 20

Porwanie „Sabinek”

Meksyka — kraina dziwnych możliwości i wydarzeń, gdzie przedsięwzięcie i pomysły wiodące łączą się w amalgamat z temperamentem południowca, zuchwałością bandytów, gdzie wiadomo kiedy jest efektywnie pomyślna reklama a gdzie zaczyna się rzeczywistość.

W małym miasteczku słynącym z piękności kobiet, operatorów słynącego z piękności filmowego robili zdjęcia wstrząsającego dramatu z życia wojowników. Tędy zbiegali wspaniale skatowane brzozy leżące w pobliżu miasteczka jeziora. Przybycie licznego zespołu aktorów, statystów i operatorów do małego prowincjonalnego miasteczka rzecz jasna było wydarzeniem tembardziej, że X muza ma licznych swych w MBeksyku wielbicieli i wielbieli. To że gdy ogłoszono, że zdjęciem bezpłatnie można się przyglądać, piękne mieszkanki i ich mężowie, bracia i narzeczni nieznacznie pocięli się do oglądania. Krecenie filmu było niezwykle interesujące. Aktorzy grali świetnie. Pozostali by w pewnym momencie frapujący film nie zamienił się w gorzką przynajmniej dla niektórych pięknych mieszanek miasteczka i bogatszych obywateli rzeczywistość.

Sympatyczny cowboy, statysta i reżyser niespodziewanie zmienił rolę i bardzo grzecznie skierowali luty swych rewolwerów w stronę przyglądających się z zainteresowaniem widzów. Główny kierownik zdjęć głośnie po ważnym oświadczył, aby plec brzydka stanąć po lewej stronie, piękna zaś po prawej. Gdy oszołomieni ta niespodziewaną zmianą amatorzy zdjęć filmowych posłusznie wykonali (pod groźbą rewolwerów) żądanie reżysera zebrani cowboy'e wybrali 22 najładniejsze pankenki i skropowały i młotem wadzili je na konie i opuścili góry. Molestacje rodziców nie nie pomogły. Cowboy'e byli bezsilni. Dodać należy, że nie zapomnieli oni przed ucieczką w góry uwolnić zawartości pugiłarsów brzydkiej połowy od ciężaru meksykańskich dolarów.

Lecznica Akuszerzyjno-Ginekologiczna

D-ra M. BLOCHA, Prof. D-ra Wł. JAKOWICKIEGO, D-ra M. OBIEZERSKIEGO i D-ra A. WASZKIEWICZA mieści się przy ul. Teatralnej Nr 3, tel. 785.

Przyjęcie położnic i chorych operacyjnych z cierpieniami kobiecymi.

NA ŚWIĘTA polecamy BROWARU

SZOPEN telef. 5-44, 14-95.

STOPER CLAUSTON.

12) Tragiczna przygoda p. Molineau

Nie potrzebujesz żadnego pseudonimu, chyba, że masz ochotę zmienić swe imię, jeśli cię to bawi!

— Oczywiście, daleko ciekawiej jest prowadzić śledztwo pod cudzym nazwiskiem!

Rupert zamyslił się, szukając odpowiedniej nazwy dla siebie.

— Doskonale, będę występował jako pan Rupert. Kiedy zabieramy się do dzieła?

— Natychmiast po zjedzeniu przez ciebie śniadania!

— Trzeba było to wcześniej powiedzieć!

To mówią Rupert połknął momentalnie trzy tartinki z szynką, wypił jednym tchem filiżankę herbaty i zerwał się gotowy do drogi.

— Od czego zaczniemy?

Franciszek zapalił papierosa.

— Nie mam jeszcze przygotowanego planu działania, — odrzekł. — Prze-

grudnia na st. Horodziec o godzinie 20-jej z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn zapalił się dom Nr. 21 (barak), w którym mieściła się szkoła powszechna. Pomimo natychmiastowej pomocy przez ochotniczą straż ogniową i pomocy parowozu od pociągu Nr. 974 pożaru zlikwidować się nie udało i takowy trwał do godziny 12-jej dnia 21 grudnia. Uratowano zaledwie 1 domu. Straty kolejowe wynoszą kilkanaście tysięcy złotych. Na miejsce wypadku wyjechała komisja kolejowa, celem przeprowadzenia dochodzenia.

S. G.

LUDWINOWO.

— Kurs kroju i szycia. Niniejszem proszę o sprostowanie umieszczonej w Nr. 290 z dnia 18-12 r. b. wzmianki, zawierającej pewne nieścisłości w kwestii otwarcia we wsi Ludwinowo kursu kroju i szycia.

Jako kierowniczka szkoły powszechnej w Ludwinowie, znając bliżej potrzeby wsi i dorastającego pokolenia, odczułam i zrozumiałam potrzebę zorganizowania kursu kroju i szycia w Ludwinowie by dać możliwość niezamierzonym dziewczętom nabyć wiedzy fachowej co jest tak niezbędne wobec obecnych wymagań życia.

Nie mogąc osobiste pokonać znacznych trudności natury gospodarczej — zwróciłam się z prośbą o pomoc do

zawsze uczynnej p. inżynierowej Fedorowiczowej — żony dyrektora fabryki „Waka”, która w zrealizowaniu projektu wzięła b. czynny udział. Na instrukcję polecono fachową siłę z Narodowej Organizacji Kobiet w Wilnie. Ze względu na ciężkie warunki materialne wsi, spowodowane nierozumieniem, opłatę od słuchaczy skreślono tylko po 3 zł miesięcznie. Ponieważ zaś faktycznie kosztu opłacenia instruktorki wynoszą 120 zł. — brakującą sumę pokrył jak zawsze pełen ofiarności hr. Jan Tyszkiewicz właściciel majątku Waka.

H. Bartoszewiczowa

kierowniczka 2-kl. Szk. Pow. w Ludwinowie

Zapraszamy Sz. Publiczność dziś na otwarcie

Kino-Teatru

demonstrujemy będzie najnowszy film obecnego sezonu

p. t. „Szaleństwo jednej nocy”

ŚWIATOWID

Mickiewicza 9.

Niezwykły bunt „dzieci” w Borysowie

Straszhliwe skutki wychowania komunisty cznego — Obłężenie zakładu dziecięcego — Salwy milicji.

Z Mińska donoszą: w Borysowie miała miejsce niezwykła „rewolucja”. W tamtejszym domu wychowawczym dla dzieci, zawierającym 50 wychowanków, administracja zakładu, zarówno jak personel pedagogiczny źle obchodzili się z dziećmi. W znak protestu dzieci dnia 18 bm. organizują „bunt”. Nie przyjmują z rana posiłku, następnie dra koldry biją naczynia i uzbrojenie w noże, paliki i t.d. budują z mebli barykady nie dopuszczając nikogo z personelu administracyjnego. Kilku nauczycieli zostało przytem dotkliwie pobitych. Po kilku godzinach jałowego obłężenia zabarykadowanych dzieci, kierownik zakładu niejaki Kłatończyk, zezwolił pomocy władz. Na miejsce przybyły silne oddziały milicji, policji kryminalnej, t. zw. „Krymwyszczuki”, oraz straż ogniowa. W tym czasie dzieci zdolały już owdągnąć całym domostwem. Milicja straż ogniowa organizują formalne obłężenie, następnie zaś przystępują do ataku.

Milicja daje kilka salw w powietrze i dla postrachu w górne okna kamienicy, straż zaś ogniowa puszcza w ruch pompy automatyczne zalewając zimną strugą zbuntowane dzieci. Po kilku godzinach udało się „zdobyć” zakład dziecięcy.

Gazety sowieckie domagają się od władz surowego śledztwa w tej sprawie i ukarania kierownika zakładu który użył tego rodzaju „metod pedagogicznych”.

Głosy zagranicy o stosunkach polsko - litewskich

PARYŻ. 27.12. (PAT). „Ere Nouvelle” zamieszcza artykuł dep. Leona Boussou, wicemarszałka Izby o stosunkach polsko - litewskich. Boussou wykazuje na wstępie artykułu powolne tempo, w jakim postępują rozpoczęte przed rokiem rokowania w sprawie ustalenia normalnych stosunków pomiędzy obu krajami. Leon Boussou ostrzega przed dalszą ustepliwością na rzecz Litwy. Rada Ligi Narodów — pisze Boussou — zgodziwszy się na użycie wyrażenia: „linia administracyjna” zamiast wyrazu „granica” o co tak usilnie dobijał się Waldemar, doszła do kresu swych ustępstw. Nie trzeba jednak ażeby Waldemaras przypuszczał, że Rada Ligi zgodziła się na jego punkt widzenia co do prowizoryczności obecnej granicy polsko - litewskiej, zresztą minister Zaleski poczynił wszystkie potrzebne zastrzeżenia w tym względzie. Rząd litewski nie powinien pominąć sposobności wstąpienia, dzięki interwencji, wyznaczonej przez Radę Ligi komisji na drogę porozumienia z Polską, w przeciwnym razie grożą mu niepożądane następstwa, przykładem których jest świeżo zawarty traktat handlowy z Berlinem, oddający Litwę całkowicie na pastwę ekonomiczną i polityczną Niemiec. W tej samej kwestii zabiera głos na łamach „Victore” Georges Bienaimé, wykazując uprzywilejowaną sytuację Niemców w nowym państwie litewskim. Berlin — uważa Litwę za bierne narzędzie przeciwko Polsce. Litwa ułatwia komunikację Niemiec z Rosją broniąc z drugiej strony dostępu wpływom polskim do Prus Wschodnich. Porozumienie niemiecko - litewskie skierowane jest specjalnie przeciwko Polsce i przeniknięte tym samym duchem, co pięć Stresemanna w Lugano. Między obecnym rządem litewskim Berlin ma w obecnym rządzie litewskim wierne służy w osobach sławetnego Waldemaras i prezydenta Smetony, który już w roku 1917 w okresie okupacji niemieckiej uchodził za agenta niemieckiego, jak to z naciskiem podkreśla w swej książce o odbudowie Litwy, jej autor Gabrys. Na koniec Bienaimé zaznacza, że zamach stanu, który przed dwoma laty oddał władzę w ręce Smetony i Waldemaras, przeprowadzony został przy poprzeczni Niemiec.

SPECJALNA MONTOWNIA SAMOCHODÓW „ESSEX” DLA RYNKU POLSKIEGO.

REKORDOWA ZNIŻKA CEN!!!
OBECNIE:

- 1. PODWOZIE \$ 935.-
- 2. LIMUZyna 4-DRZWIOWA „SEDAN” \$ 1545.-
- 3. LIMUZyna 2-DRZWIOWA „COACH” \$ 1465.-

SZKOŁA FILMOWA

Związek Artystów Sztuki Kinematograficznej w Wilnie przyjmuje zapisy codziennie w godz. 5 — 8 w lokalu Związku Ostrobramska 27. —12

Dalsze rewelacje o aferze Litwinowa

BERLIN. 27.XII. PAT. „Vossische Zeitung” donosi z Paryża, że afery młodszego brata komisarska Litwinowa, która wywołała taką sensację, zaczyna nabierać coraz bardziej zdecydowanego charakteru politycznego. Litwinow, który bezpośrednio po skierowaniu przeciwko niemu oskarżeń o fałszerstwa weksli zbiegł do Szwajcarii, miał powrócić w ostatnich dniach do Paryża i poczynił tam przed sędzią śledczym sensacyjne zeznania i rewelacje w sprawie fałszerstw weksli, oświadczył w nieoczekiwanym sposobie metody finansowania propagandy zagranicznej przez władze sowieckie. Korespondent paryski „Vossische Ztg” donosi, że zeznania Litwinowa ogłoszone zostały częściowo przez dziennik rosyjski, ukazujący się w Paryżu, pod tyt.: „Poslednija Nowosti”. Z zeznań tych wynikać ma, że władze sowieckie przy finansowaniu propagandy zagranicznej działalności zagranicznych partii komunistycznych posługiwały się wystawianiem weksli w ten sposób, że jedna z zagranicznych instytucji sowieckich jak naprz. „Arcos”, wystawiała weksle na Gostorg, a Gostorg wystawiał znow weksle na inne misje handlowe Sowietów zagranicą. W ten sposób odbywały się okrojone niejako operacje wekslowe, które dostar-

czały w razie potrzeby pieniędzy, wypłacanych organizacjom propagandystycznym Sowietów. Litwinow miał oświadczyć, że z polecenia radcy legacyjnego Turowa, który był w istocie kierownikiem całej organizacji tajnych agentów bolszewickich na Niemcy, Francję, Anglię i Belgię, wystawił w 1926 roku cały szereg weksli na sumę 8 milionów marek. Poza tem podobny sposób na rozkaz Turowa miał Litwinow wystawić weksle, przeznaczone na finansowanie propagandy bolszewickiej w Maroku i Algierze. Litwinow utrzymuje, że jest tylko ofiarą intryg wewnętrzno-politycznych, prowadzonych przez Cziczierina przy pomocy G. P. U. przeciwko jego bratu. Jak donosi paryski korespondent „Vossische Ztg”, Litwinow miał zakomunikować władzom francuskim całkowitą listę tajnych agentów, utrzymywanych we Francji przez władze sowieckie.

NA KARNAWAŁ poleca w wielkim wyborze gramofony, pafetony oraz płyty do nich. Skrzypce, gitary, mandoliny, harmonie oraz struny.

Firma „UNIERSAL” Wilno, Wielka 21, tel. 12-83. PP. Wojskowym i Urzędnikom dogodnie warunki.

Zanim jednak skończył zdanie, przyjaciel kopnął z całej siły w środkową sufladę.

— Nie ma nic łatwiejszego, — zauważył spokojnie, wyciągając plik papierów z połamaną sufladą.

— Dziękuję, uśmiechnął się lord Franciszek, a twarz Ruperta rozplynęła się w uśmiechu radości. Szybko zabrali się do przeglądania papierów.

— Same rachunki! — zawołał z rozczarowaniem w głosie Rupert.

— Czasem rachunki mogą dać duży materiał dla śledztwa, — zauważył Fillmoer. — Nieraz są one świadectwem minionych grzechów.

— Zgadzasz się z tem, ale te rachunki są najwycześniejsze w świecie.

— Oplacone, — wtrącił Franciszek. — Aha! rozumiesz teraz dlaczego wydały mi się inne niż te, które widuję zwykle!

Kolejnym oglądali każdy paperek. — Czy będziemy je teraz składać i porządkować? — zapytał Rupert po chwili.

— Nie warto, — odrzekł przyja-

ciel. — Łotr ten niedługo już będzie żył, nie przydadzą mu się te dokumenty.

To mówiąc rozerwał paczkę rachunków i rzucił do kosza.

Suchy, nerwowy kaszel odrzucił ich uwagę od zajęcia. Obejrzał się obaj: na progu stał nieznajomy mężczyzna. Przez kilka sekund patrzyli na siebie ze zdziwieniem. Na twarzy przyjaciół malowała się zdziwienie, twarz zaś nieznajomego wyrażała gniew i niepokój.

— No?... — zapytał Rupert.

— Pozwól sobie, — rzekł nieznajomy, — zapytać panów, co panowie tu robią?

Lord Franciszek nie miał znajomości w sferach literackich, a ten człowiek robił wrażenie bruchomówcy. Jednak ton jego i sposób bycia świadczyły o tem, że był to dżentelmen, to też młody lord odrzekł uprzejmie:

— Przybyliśmy tu z ramienia Scotland Yard, a raczej ministra spraw wewnętrznych. A że kim mam przyjemność...

Zarząd Domu Oficera Polskiego Garnizonu Wileńskiego
tradycyjnym zwyczajem urzędu
Przygrywać będą 4 orkiestry.

Wielką zabawę sylwestrową

(w noc na 1-szy stycznia 1929 r.)

w gmachu Domu Oficera Polskiego Początek o godz. 23.
ul. Mickiewicza 13. Wstęp za zaproszeniami
Wiele oryginalnych niespodzianek.

Zaproszenia można otrzymać w Kasynie Garnizonowym do dn. 27. XII. 28 r. codziennie od godziny 17—19.

Kurier Gospodarczy Ziemi Wschodnich

Obrót mąką zbożową

Badanie stanu gospodarczego na terenie województwa północno-wschodnich wykazuje ich niewystarczalność pod względem produkcji rolniczej, co zwłaszcza bardzo jaskrawie zaznacza się w odniesieniu do województwa Wileńskiego. Z drugiej strony, pomimo niewątpliwego postępu w rolnictwie w ciągu ostatnich lat, nadwyżka przywozu produktów rolniczych nad wywozem, bynajmniej nie maleje, lecz wręcz przeciwnie stale rośnie. Zestawiając wszelkie okoliczności towarzyszące tym zjawiskom, musimy przyjść do przekonania, że wzrost tej nadwyżki należy przypisać wyłącznie zwiększonej zdolności nabywczej tak konsumenta (miejskiego) jak producenta.

W szeregu poprzednio na tem miejscu drukowanych artykułów cyfrowo stwierdziłem stan faktyczny w odniesieniu do konsumpcji kilku głównych ziemioplodów. Celem wszechstronnego oświetlenia rozważanej sprawy podaję poniżej dane dotyczące przywozu i wywozu mąki zbożowej.

Przywóz mąki i zbożowej do województwa Wileńskiego z terenu innych województw wyrażał się w roku 1927-ym 24720 tonn, przyczem udział poszczególnych stacji odbiorczych był następujący:

Stacje przeznaczenia	tonn	Stacje przeznaczenia	tonn
Włocławek	16000	Dukasz	1100
Głębokie	1930	Olechnowice	340
Budaw	570	Parafianów	260
Ignalino	180	Smorgonie	850
Mołodeczno	310	Usza	290
Łódziszki	230	N. Świerczany	1200
Postawy	140	Woropajewo	200
Vilejka	220	Oszmiana	220
Soly	200	Orany	80
N. Wilejka	130	Podbrodzie	30
Yntupie	30	Ziabki	40
Gudohaj	30		
Podswilje	130	Razem	24720

Ponadto w roku 1927 miał miejsce przywóz z Łotwy w ilości 964 tonn, w tem do Wilna — 508, Dukasz — 323 Woropajewa — 12, Głębokiego — 106 i Parafianowa — 15 tonn. Wywóz natomiast wynosił tylko 540 tonn (przeważnie do pobliskich stacji w-wa Nowogródzkiego), w tem z Wilna 525 tonn i z N.-Wilejki — 15 tonn.

Z uwagi na to, że w stosunku do przeszło 1800 tonn nie dało się („Rocznika Statyst. przewozu kolejami”) ustalić stacji przeznaczenia na terenie Dyrekcji Wileńskiej K. P. można przyjąć w przybliżeniu i w zaokrągleniu, że nadwyżka przywozu mąki zbożowej nad wywozem w r. 1927 wynosiła dla województwa Wileńskiego około 25500 tonn.

Dla województwa Nowogródzkiego odnośne cyfry są o wiele mniejsze, przewidywaliśmy dla tego, że nie posiada ona tak dużego ośrodka konsumpcji jak Wilno. Przywóz około 7100 tonn. Z większych stacji odbiorczych należy wymienić Baranowice (ok. 1600 tonn), Stonim (o. 1400 tonn) i Lida (1200 tonn). Import, mianowicie z Łotwy miał miejsce tylko w odniesieniu do Nowojelni w ilości 105 tonn. Wywóz do innych województw (przeważnie do pobliskich stacji województwa Wileńskiego) wyrażał się cyfrą 2750 tonn. Czyli że nadwyżka wywozu nad wywozem wynosiła dla w-wa Nowogródzkiego około 5000 tonn, i w każdym razie nie więcej 5500 tonn, jeżeli przyjąć, że około 500 tonn przywozu z ogólnej ilości co do której nie dało się ustalić stacji przeznaczenia, przypada na w-wa Nowogródzkie.

Harski.

INFORMACJE.

Przymusowe ściąganie podatku majątkowego

WARSZAWA, 27.XII. PAT. Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości płatników podatku majątkowego, że ponieważ termin płatności raty t. zw. „grudniowej”, wynoszącej 1—, względnie 0,6 proc. wartości majątku, przysięganej za podstawę wymiaru podatku majątkowego, upłynął dnia 10 grudnia b. r. władze skarbowe przystąpiły już do przymusowego ściągania zaległej raty. W interesie więc są nabywców majątku, by jak najrychlej wpłacić bezpośrednio do kas skarbowych wspomnianą należność, w przeciwnym bowiem razie odesłają płatnicy narażeni będą na ponoszenie kosztów egzekucyjnych, oczywiście niezależnie od kar za zwłokę.

Ostatni termin wykupu świadectw

WARSZAWA, 27 XII. PAT. Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę podatników, że termin wykupu świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1929 upływa z dniem 31-go grudnia r. b. Ponieważ termin ten w żadnym razie przedłużony nie będzie, zaś władze skarbowe przystąpią już w pierwszych dniach stycznia 1929 r. do systematycznej lustracji przedsiębiorstw, celem pociągnięcia odpowiedzialności podatników do odpowiedzialności karnej, przewidzianej ustawą o państwowym podatku przemysłowym, przeto w interesie samych podatników, by wykupili świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne na r. 1929 przed dniem 31 grudnia r. b.

NOWE USTAWY I ROZPORZĄDZENIA.

Z „Dziennika Ustaw Rz. P.” Nr. 101 dnia 20 grudnia 1928 r.
— Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 1927 r. o przechowywaniu długów (poz. 899).
— Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 6 grudnia 1928 r. o zakresie działania władz administracyjnych w dziedzinie zarządu i nadzoru nad państwowymi i państwowymi pozostającymi (poz. 900).
— Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 30 października 1928 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa, Skarbu i Sprawiedliwości w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 7 grudnia 1926 r. o ustawie o wykonaniu reformy rolnej (poz. 903).
— Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 15 grudnia 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości i Handlu oraz Rolnictwa w sprawie uzupełnienia przepisów przewozowych dla bezpośredniej polsko-sowieckiej komunikacji towarowej (poz. 904).
— Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1928 r. o odroczeniu terminu wejścia w życie rozporządzenia z dnia 15

GIEŁDA WARSZAWSKA

27 grudnia 1928 r.			
Dewizy i waluty:			
	Transz.	Sprz.	Kupno
Dolary	8,88	8,90	8,86
Belgia	124,00	124,31	123,69
Holandia	358,20	359,10	357,30
London	43,26	43,37	43,15
Nowy-York	8,90	8,92	8,88
Pariz	34,85	34,94	34,76
Praga	26,42	26,48	26,36
Szwajcaria	171,77	172,20	171,35
Wiedeń	125,51	125,82	125,20
Włochy	46,71	46,83	46,59
Marka niem.	212,55		

GIEŁDA WILEŃSKA.

27 grudnia 1928 r.	
Banknoty	
Dolary St. Zjedn.	— 8,88 8,87
Papieru proc. państw.	
5 proc. Pożyczka Premj. ser. II 1926 r.	5 Dol. 107.
Złoto.	
Ruble 4,611/2	
Listy Zastawne	
4 i pół proc. Wil. Banku Ziemska.	100 zł. — 53,50

Anna Bohdanowiczówna

Opałzona Św. Sakramentami, w wieku lat 19 usnęła w Bogu w Arco (Włochy) w dniu 20 grudnia 1928 roku.

Zwłoki zostaną złożone w grobach rodzinnych w maj. Obodowce, ziemi Wileńskiej

O dnie pogrzebu nastąpi osobne zawiadomienie.

Pograżeni w głębokim żalu RODZICE, SIOSTRY i RODZINA.

Helena z Iwaszkiewiczów SIKORSKA

po krótkich cierpieniach, opałzona Św. Sakramentami, zasnęła w Panu dnia 24-go grudnia 1928 roku w wieku lat 79.

Nabożeństwo żałobne w kościele św. Jakóba odbędzie się 28 grudnia o godz. 9.30 rano, poczem nastąpi ekspozycja zwłok na cmentarz Rossa.

O czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych pograżona w głębokim smutku

RODZINA

Wilki pożerają ludzi.

Z nastaniem silniejszych mrozów, nadchodzą z prowincji wiadomości o dokuczliwej pladze wilków. Przed kilkoma dniami w odległości kilkunastu kilometrów od Wilna, w gminie Mickiej, wilki napadły i rozszarpały starą zebrażkę. W dzień wigilii mieszkanki wsi Skajstery, znalazły w zaroślach trup straszliwie rozerwany przez wilki na kawałki, kobiety.

KRONIKA

PIĄTEK 28 Dnia Wschód st. g. 7 m. 33 Zach. st. o g. 15 m. 39

Młodzian. jutro Tomasz

Spostrzeżenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 27 — XII 1928 r.

Ciepłota powietrza w m.	748
Temperatura powietrza w m.	7.
Opad za dobę w mm	6
Wiatr przeważający	Południowo-zachodni
U w a g i:	Pochmurno.
Minimum za dobę	— 20°C.
Maximum na dobę	— 20°C.
tendencja barometryczna:	spadek ciśnienia.

URZĘDOWA.
— Powrót p. Wojewody. Pan Wojewoda Raczkiewicz powraca w dniu 31 bm. z urlopu wypoczynkowego i wczoraj w godzinach 12-30 przyjmował w gminnych salach Pałacu Zyczenia Noworoczne dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Rządu od przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, duchowieństwa, uniwersytetu, samorządu, stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz społeczeństwa.
— Audjencja u p. wicewojewody. Zastępcę Wojewody p. wicewojewoda Kiriłki przyjął dzisiaj p. prezydenta miasta Poleskiego i wiceprezydenta inż. Czyża w sprawach przynależnych miastu Wilnu polityczki. Następnie przyjął p. wicewojewodę sen. Rubinsztajna.
— Osobiste. Kurator Okręgu Szkolnego Stefan Pogorzały wyjechał na kilka dni w sprawach służbowych do Warszawy. Zastępcę Kuratora naczelnik wydziału ogólnego p. Józef Malowski.
— Dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział w Wilnie, p. L. Szwajkowski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.
MIEJSKA.
— Bank Gospodarstwa Krajowego żąda elektronicznych na zastaw. Na skutek interwencji p. Wojewody Raczkiewicza Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił gminie m. Wilna pożyczki w wysokości jednego miliona złotych na kontynuowanie robót inwestycyjnych.
— Wobec tego jednak, że Bank prócz gwarancji hipotecznej na nieruchomościach miejskich oraz na wpływach podatkowych żądał jeszcze zastawu w postaci elektronicznej p. Wojewody z prośbą o interwencję w tej sprawie.
— Władze wojewódzkie poparą sprawę, co niewątpliwie wpłynie na Dyrekcję Banku w sensie zredukowania swoich wymagań gwarancyjnych do dwóch pierwszych powyższych.
— Uszkodzenie sieci elektrycznej. Przy robotach ziemnych, prowadzonych w mieście wskutek nieostrożnego i nieumiejętnego obchodzenia się przy wykopach, gdzie przelazły kabel elektryczny, nastąpiło uszkodzenie sieci podziemnej elektrycznej i to spowodowało przerwanie prądu. Sekcja techniczna Magistratu wszczęła dochodzenie przeciwko winnym, z których będą ściągane należności.

kandydatów na ławników. Ogłoszone zostało rozporządzenie Min. Sprawiedliwości, w myśl którego termin składania przez organizacje zawodowe list kandydatów na ławników sądów oraz zastępców ławników sądów pracy i sądów okręgowych przedłożony do dnia 5 stycznia 1929 roku.

— Spis ludności żydowskiej. Zarząd gminy żydowskiej na posiedzeniu odbytym w dn. 26 grudnia uchwalił sporządzić na podstawie ksiąg meldunkowych spis ludności żydowskiej m. Wilna.

— Wycieczka studentów żydowskich z państw bałtyckich. Wczoraj przybyła do Wilna wycieczka studentów żydowskich w liczbie około 30 osób z Rygi, Tallina i Dorpatu.

— Konfiskata. Został skonfiskowany Nr. 12 czasopisma białoruskiego „Malanka” z dn. 24 grudnia za umieszczenie artykułów p. t. „Jak dla panów nie staraj się” i „Świąteczne podarunki dla działaczy białoruskich”, w których dopatrzono się przestępstw, przewidzianych w art. 129 K.K.

— Bratnia Pomoc Gimnazjum im. ks. Czarotyskiego serdecznie dziękuję koleżankę Halinę Grabowskiej za złożenie swego ho norarium (25 zł.) za odczyt radiowy na rzecz Bratniej Pomocy.

— Podziękowanie. Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi sp. adwokatowi Michałowi Sztarkowi a przede wszystkim duchowieństwu z JE Arcybiskupem Teodorzem na czele, Magistraturze i Adwokatów sądów w Wilnie, T-wu Rosyjskiemu, przyjaciołom i znajomym składam serdeczne podziękowanie.

— Tradycyjny wielki Maskowy Bal Sylwestrowy urządza staniem Zarządu Oficera Kasyna Garnizonowego odbędzie się dnia 31 grudnia w Domu Oficera Mickiewicza 13).

— Przygrywać będą 4 orkiestry. Wiele oryginalnych niespodzianek. Zaproszenia wydane są w Domu Oficera od godz. 17 do 19.

— Jednodniówka „Listonosz”. Dowiadujemy się że w najbliższych dniach wydanie ilustrowana jednodniówka p. t. „Listonosz”.

— Dom kulturalno-oświatowy w Wilnie. Dnia 30 grudnia poświęcony będzie pierwszy na terenie archidiecezji Dom kulturalno-oświatowy nazwany imieniem JE. ks. Arcybiskupa Romualda Jalbrzykowskiego. Dom ten został budowany przy zbiegu ulic Lipowej i Sokolej na Soltaniskach. Niezwykle charakterystyczny jest sposób finansowania budowy tego domu z inicjatywy przez przełożoną kościoła Niepokół. Początki A. M. P. ks. kanonika Aniceta Butkiewicza. Mianowicie całą budowę oparto o akcje, wypuszczone w tym celu przez Tow. Budowy Domu Parafianów, które nabywali parafianie. Akcje noszą charakter długoterminowej pożyczki, a miały tak wielkie powodzenie, że inicjatywa ujawiona latem r. b. już stała się faktem dokonanym.

— Przerzuty Dom kulturalno-oświatowy mieścił się do dzisiaj na 300 osób w której bieżącej także kina, prócz tego zaś w dom tym znajdą pomieszczenie sekretariat katolickich organizacji przedmiata. Szczegółowe Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej znajduje tam gruntowne oparcie, gdyż kino będzie w rękach S.M.P. pod kierunkiem ks. Bolesława Maciejewskiego.

— Poświęcenie Domu dokona specjalnie w tym celu uproszony JE ks. Arcybiskup R. Jalbrzykowski.

— Boże Narodzenie w Wilnie. Z racji tego, że święta tegoroczne wypadły w środę tygodnia już od niedzieli panował w mieście nastrój przedświąteczny.

Na wszystkich rynkach, koło Ratusza, oraz na wielu ulicach sprzedawano choinki, których ceny wahały się od 50 gr. do 7 zł. Przekupnie użalający się na trudność w uzyskaniu zezwolenia na wyrob ich wieczorem przed samą wigilią sprzedawali je niemal za bezcen, aby sprzedać. Przeczuwali to wiadomości oszczędni i dlatego późno wieczorem można było widzieć taty młodszych dzieci kupujących przez działy drzewko.

Ruch panujący przez cały dzień w wigilijny zamierał zaczął około godz. 7-ej wieczorem i do północy prawie t. j. do chwili rozpoczęcia się pastki było na ulicach. Przed pastką złożyło się znacznie więcej, niż w wielu kościołach odprowadzona ona została do pióro o 6 rano.

W pierwszym dniu święta, z racji wstrzymania ruchu autobusów i znacznej ilości drożek cicho było na ulicach i dopiero w środę zaroiło się na Mickiewicza, zwłaszcza, że pogoda dopisała.

Teatr i kinematografy zapelnily się publicznością a i restauracje pomimo obfitej jadalni i picia w domach prywatnych nie mogły uskarżać się na zły interes.

Magistrat chcąc wytworzyć podniosły nastrój świąteczny nakazał oświetlić bramę tryumfalną w wylotu ul. Mickiewicza.

TEATR I MUZYKA.

— Reduta na Pohulance. Dziś i jutro — „Uśmiech losu”.

W niedzielę dn. 30 bm. pp. poemat dramatyczny Juliusza Słowackiego — „Kordian” w oryginalnej inscenizacji Zespołu Reduty Postać tytułową odgrywał W. Schor — Ryński. Początek o godz. 15-ej (3-ej). Bilety po cenach znizowanych już są do nabycia w „Orbisie”.

— Wileńskie Towarzystwo Filharmoniczne urządził w dniu 5 stycznia 1929 r. w gmachu Reduty na Pohulance koncert koncertu pianisty Franca Osborna, który odegra w programie swoim utwory Chopina, Liszta, Debussy'ego Beethovena i Strawińskiego.

Bilety są już do nabycia w biurze Orbis ul. Mickiewicza 11 od godz. 9 do 16.30. Koncert Franca Osborna wzbudził w naszym mieście zrozumiałe zainteresowanie.

— Teatr Polski. Dziś, na jedno tylko przedstawienie wraca na repertuar swięta i przebarwna komedia St. Kiedrzyńskiego „Powrót do grzechu” w premijowej obsadzie.

— „Potop”. siedem obrazów dramatycznych z powieści H. Sienkiewicza. Jutro grane będą obrazy dramatyczne „Potop” w którym bohaterami są, jak wiadomo, Andrzej Kmicic i Oleśka, potem słynny Wołodyjowski, Skrzetuski, Zagłoba i inni. Dwa obrazy poświęcone są Januszowi Radziwiłłowi, którego kreuje Wacław Malinowski.

W niedzielę o godz. 3-ej pp. grane będzie widowisko jasełkowe „Bielem Polskie” o godz. 5.30 — grana będzie krotkofilmowa W. Rapackiego „Ja tu rządzę”.

— „Sylwest” w Teatrze Polskim. Teatr Polski na poniedziałek 31 bm. przygotowuje specjalny program oparty przeważnie na humorze i satyrze. Będzie to program niezmierznie ciekawy i bogaty, posiadający wiele aktualności. Koniec programu życzenia noworoczne! oznaczono punktualnie na g. 11 m. 30 w.

— Poranek baletowy L. Sawinej - Dolskiej w Teatrze Polskim. W niedzielę 30 grudnia odbędzie się w Teatrze Polskim poranek baletowy Larisy Sawinej - Dolskiej oraz jej utalentowane uczennice Doni Minkowicz.

W programie Chopin, Grieg, Glinka, Liszt, Mendelssohn, Szmidi, Prismois i inni. Ceny miejsc od 50 gr.

— Poranek wywołał żywe zainteresowanie. Bilety już są do nabycia w kasie Teatru Polskiego.

— Kabaret artystyczny w techników. Stowarzyszenie Techników polskich w Wilnie chcąc dać swoim członkom oraz gościom możność wysokiego spędzenia Sylwestra odgrywa (w wileńskim zakreślu) kabaret artystyczny. Na program tegoroczny, niecodziennego widowiska złoży się utwory i kompozycje własne w wykonaniu sił amatorskich jak: „Soyuz”, „Beatriks”, „Pierrot i Colombina”, „Figurowy listek” i inne. Śpiewy, kuplety, tańce.

WYPADKI I KRADZIEŻY

— Bandyta z granatem w ręku. Do restauracji Szmulu Dworskiego przy ul. Sawinej 3 wjeżdża nieznany osobnik i grozi właścicielowi rzucając granat ręczny go zażądał wydania pieniędzy. Gospodarz nie uległ się pogroźki i wszczął alarm. Napastnik zbiegł, jednak aresztowany został przez funkcjonariuszy Urzędu Śledczego. Jest to Piotr Baranowski. Granat odebrany u niego był systemu niemieckiego. Aresztowany tłumaczy się, że chciał tylko zażartować z Dwo reckiego.

— Nocy ubiegłej jeden z współpracowników naszej drukarni uległ nieszczęśliwemu wypadkowi. Poszkodowanemu udzielono bezinteresownej pomocy w szpitalu żydowskiego Towarzystwa „Miszmeres Chojlim”.

ZAPARCI.

— Cascarine Leprince już od 50 lat stosowana jest z powodzeniem przez lekarzy całego świata; usuwa przyczynę zaparcia, dzięki czemu leczy to cierpienie powodujące tyle różnorodnych dolegliwości; daje wymierne wyniki we wszystkich przypadkach zaparcia. Dawka: 1 lub 2 pigułki wieczorem podczas jedzenia. Sprzedają we wszystkich aptekach.

SPORT.

HOKEJISCI WILEŃSCY W WARSZAWIE.

Drużyna hokejowa AZS-u wileńskiego rozegrała w drugi dzień świąt mecz hokejowy z drużyną stołecznej Legii. Mecz ten odbył się na boisku Legii i budził ogólne zainteresowanie bowiem obydwie drużyny wystąpiły w składach, w jakich będą występować na mistrzostwach Polski w Krynicy.

Legia warszawska podkreśla że drużyna wileńska zdradzała brak decyzji pod bramką gdyż natomiast w polu walczyła ambitnie i ładnie.

CURSA NARCISARSKIE W OŚRODKU W.F. WILNO.

Z dniem 28 grudnia br. rozpoczyna się kursa narcisarskie dla uczniów i uczennic organizowane przez Ośrodek W.F. Wilno w okresie ferii świątecznych.

Zbórka uczniów zgłoszonych na wzmiankowane kursa o godz. 15 w sali gimn. Orzeszkowej, zbórka uczniów o godzinie 10 rano w lokalu ośrodka W.F. Wilno przy ul. Dominikańskiej 13.

RADJO.

Sobota dn. 21 grudnia 1928 r.

15.00 15.20: Muzyka z „płyty gramofonowych.”

15.20—15.45: Transmisja z Warszawy: „Znalezienie i zadanie akcji misyjnej” odczyt.

15.45 — 16.10: Muzyka z „płyty gramofonowych.”

16.10 — 16.30: Odczytanie programu dziennej i chwila literacka.

16.30 16.45: Komunikat Zw. Kółek i Org. Roln. z Wil.

16.45 — 17.10: Odczytanie programu na nast. tydzień i komunikaty.

17.10 — 17.35: Koncert Orkiestry T-wa Sport „Makabi”.

17.35 — 18.00: Transmisja z Warszawy: „Artystyczne przechodki po Warszawie” odczyt.

18.00—18.25: Koncert Ork. Tow.Sport. „Makabi”.

18.25—18.40: Audycja recytacyjna z cyklu „Nasi oeci regionalni”.

18.40—19.05: Recital śpiewaczy.

19.05—19.30: „Murmafczyki” odczyt.

19.30 20.00: Transmisja z Warszawy: „Radiokronika”.

20.00 — 20.25: Kukułka Wileńska”.

20.30 — 21.00: Transmisja z Warszawy: „Zamek na Czarotysznym czyli Bojomir Wana” sztuka sceniczna.

22.00 — 23.30: Tr. z Warszawy: Komunikaty; oraz muzyka taneczna lub reestransmisja ze stacji zagranicznych.

Obwieszczenie.

Sąd Okręgowy w Wilnie i Wydział Cywilny obwieszcza, że na żądanie Czerknieko Stanisława decydują z dnia 11 listopada 1926 roku postanowił: Wzbronić dokonywania wszelkich transakcji i wypłat 9 akcji Wileńskiego Banku Ziemskiego za Nr. Nr. 7985—13, 7986—13, 7987—13, 8222—13, 8223—13, 15787—22, 15788—22, 15792—22, 15907—22 z kuponami na dywidendę na rok 1915.

